

PASTORALE
PASTORAL LETTERS

Cuvânt pastoral la Sărbătoarea Învierii Domnului

† LAURENȚIU,

DIN MILA LUI DUMNEZEU,
ARHIEPISCOPUL SIBIULUI ȘI MITROPOLITUL ARDEALULUI

*Iubitului nostru cler, cinului monahal
și drept-credincioșilor creștini,
har, milă și pace de la Dumnezeu, iar de la noi, arhierești binecuvântări!*

Iubiții mei fii duhovnicești,

Ne-a ajutat Preabunul Dumnezeu ca și anul acesta să ajungem în această „sfântă cu adevărat și mult prăznuită noapte de mântuire”, în care cu bucurie ne salutăm unul pe altul prin mărturisirea cea mai scurtă și profundă a adevărului credinței noastre: „*Hristos a înviat!*” Răspunzând: „*Adevărat a înviat!*”, fiecare din noi exprimăm faptul că nu doar credem cu toată ființa noastră în această mare taină a creștinismului, ci o și experiem și o trăim cu o bucurie negrăită. În această sfântă zi a Învierii, „*Una a Sâmbetelor, Împărăteasă și Doamnă*”, la acest „*praznic al praznicelor, și sărbătoare a sărbătorilor*”, suntem cu toții purtători de lumină și toți, într-un glas, cântăm cântarea de biruință: „*Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le*”.

De fiecare dată, în fiecare an, când ajungem să cântăm pentru prima oară acest tropar al Paștilor, ne copleșește o stare sufletească de bucurie ce nu se poate compara cu niciuna din cele prin care trecem, ca oameni, în decursul vieții noastre. În ea simțim că fericirea pe care o trăim în aceste clipe este de Sus, că ea nu este de la noi, ci este din Cer, fiind bucuria pe care ne-o dăruiește Hristos Însuși. În ea și prin ea simțim că toți suntem vii și nu vom muri niciodată, că suntem vii pentru că El Își revărsă în noi viața Lui dumnezeiască, care va învia și trupurile noastre în ziua de apoi! Suntem vii și nemuritori pentru că El a vrut să ne scoată din tirania diavolului și din legăturile morții și să ne așeze cu Sine înaintea Tatălui, la Cina cea veșnică a Împărăției Sale.

ÎPS Dr. Laurențiu Streza

Suntem bucuroși pentru că pe toți Hristos ne cheamă să intrăm la masa Sa bogată, la „*ospățul credinței*”, la care „*Vițelul este mult*”, „*Hrana este vie și dăătoare de viață*”¹. „*Acum nimeni să nu se plângă de sărăcie, ne îndeamnă Sfântul Ioan Gură de Aur, pentru că s-a arătat împărăția cea pentru toți. Acum nimeni să nu se tânguiască de păcate, pentru că iertarea din mormânt a răsărit. Acum nimeni să nu se teamă de moarte, pentru că ne-a izbăvit pe noi moartea Mântuitorului.*” Astăzi suntem bucuroși pentru că putem și noi, împreună cu Sfântul Apostol Pavel, să strigăm: „*Unde îți este, moarte, boldul? Unde îți este, iadule, biruința?*” (I Cor. 15, 55). Astăzi suntem bucuroși că, înviind Hristos, iadul a fost nimicit, demonii au căzut, moartea a fost biruită, și nouă ne-a dăruit viața cea veșnică. Suntem bucuroși pentru că astăzi Mântuitorul sărbătorește împreună cu noi și, așa cum a dorit cu dor să mănânce Paștile cu ucenicii Săi, tot la fel, cu același dor și aceeași dragoste negrăită, iată, astăzi ne pregătește și nouă masă și ospăț bogat, la care ne cheamă pentru a ni Se dărui pe Sine cu întreaga Sa iubire curată și jertfelnică, pentru a ne vorbi despre Sine, despre pătimirile Sale și despre bucuria nespusă a Învierii Sale.

Iubiți credincioși,

Aceasta este *Taina Paștilor*: suntem la masă împreună cu Hristos, Care a murit pentru noi, ca să ne pregătească o masă așa de bogată. La această masă bogată a fost chemat și Adam, dintru început, când a fost pus în Grădina Raiului. Ziditorul a toate l-a făcut pe om pentru a gusta și pentru a se hrăni din nemărginita Sa iubire. Pentru a putea simți această iubire jertfelnică, pentru a putea să și-o facă proprie și să îi devină Hrana perpetuă a vieții sale, omul a primit de la Dumnezeu îndemnul de a păzi singura și ușoara poruncă din Rai. A fost chemat să-și supună voia sa proprie voii dumnezeiești, pentru a putea fi, astfel, pururi în comuniune cu Creatorul său. Adam a călcat Legea lui Dumnezeu, a nesocotit porunca dată lui și a pierdut, îndată, simțirea acelei iubiri dumnezeiești, a rămas gol, și sufletul s-a întunecat, lipsit fiind de Hrana cerească dăruită de Ziditor în Rai. Ieșind de sub ascultare, nesocotind Legea lui Dumnezeu, omul s-a întors spre micimea plăcerilor egoismului patimilor și a ajuns să fie rob al diavolului, al morții și al stricăciunii. Nimeni dintre oameni nu putea repara o astfel de greșală. Nimeni altul, decât Cel care l-a creat, nu îl putea aduce pe om din nou la masă cu Dumnezeu, în Împărăția iubirii Sale. Nimeni nu-i putea dărui omului capacitatea de a renunța la eul său egoist, care s-a îndreptat spre plăcerile lumii de jos.

Calea de întoarcere în Raiul pierdut trebuia să treacă însă prin *jertfă*, căci doar prin *Jertfa mântuitoare* firea umană putea fi refăcută, restaurată și putea din

¹ Sfântul Ioan Gură de Aur, *In sanctum pascha*, PG 52, 768C.

nou să dobândească totala disponibilitate de a asculta de Dumnezeu, renunțând la egoismul patimilor. Doar astfel omul putea redobândi capacitatea de a simți și a se hrăni cu dragostea jertfelnică a lui Dumnezeu. De aceea, Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat și a luat asupra Sa firea noastră cea căzută, pentru a o răscumpăra, prin jertfă, din tirania diavolului, a morții și a stricăciunii.

Trăind în lumea aceasta, Mântuitorul a sfințit firea noastră, a împodobit-o, a făcut-o din nou în stare să simtă și să se îndulcească de dragostea lui Dumnezeu, și să asculte de poruncile Lui. Hristos, ca Om, a renunțat cu desăvârșire la Sine și S-a încredințat cu totul lui Dumnezeu, știind că doar astfel umanul va putea învia la o nouă viață și va putea să guste din fericirea Raiului. De aceea, pentru a da firii noastre din nou puterea ascultării de Ziditorul a toate, Mântuitorul a murit pe cruce, iar răstignirea Sa și-a trăit-o ca pe o mărturie văzută a sincerității ascultării Sale de Dumnezeu, a morții Sale față de egoism, a dăruirii Sale, și ca Om, cu totul Tatălui.

Iubiți fii sufleșteți,

A sta din nou la masă împreună cu Dumnezeu, a fi în comuniune cu Creatorul a toate, acesta este scopul întregii iconomii a mântuirii. Hristos a înviat din morți și S-a înălțat cu umanitatea Sa îndumnezeită la cer, care a primit din nou puterea ascultării de Dumnezeu și capacitatea gustării dragostei Lui, iar această umanitate plină de viață dumnezeiască ne-o dăruiește nouă prin harul Sfântului Duh, prin *Sfintele Taine* ale Bisericii. Astăzi, suntem chemați să venim să bem „*băutură nouă, nu din piatră stearpă, făcută cu minuni, ci din Izvorul nestricăciunii... întru Care ne întărim*”. Astăzi, din nou suntem, ca Adam, chemați să intrăm la Cina Împărăției, să luăm Hrana vieții celei veșnice, să ne hrănim din nou sufletele cu dragostea lui Dumnezeu. Hrana noastră este Hristos, *Pâinea Care Se coboară din cer* (Ioan 6, 50), Mana trimisă de Dumnezeu noului Său popor ales, Hrana vie Care ne dă viață, pentru că ne umple de simțirile curate ale umanității lui Hristos, pentru că ne face capabili să ne dăruim și noi, ca oameni, lui Dumnezeu, cum a făcut-o El, ca Dumnezeu-Omul. Puterea aceasta a Lui ne face pe noi vii și umple de sens existența noastră, după cum Hristos a zis: „*Cel ce mănâncă Trupul Meu și bea Sângele Meu are viață veșnică, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi*” (Ioan 6, 54).

Hrana aceasta minunată pe care Dumnezeu ne-a pregătit-o și ne-o dăruiește la fiecare Sfântă Liturghie este o *Persoană* și, de aceea, Ea are nevoie de noi ca *persoane*. Prin urmare, doar dacă ne deschidem cu tot sufletul și cu toată ființa Persoanei lui Hristos, prin ascultarea poruncilor dumnezeiești, putem gusta din dragostea Lui în primirea cu credință a Sfintei Împărtășanii. De aceea, toți cei care dorim să ne apropiem și să intrăm la acest Ospăț dumnezeiesc trebuie să ne îmbrăcăm în „*haină de nuntă*”, venind fiecare la această cină a veșniciei cu *darul*

ÎPS Dr. Laurențiu Streza

jertfirii ființei noastre, arătat în post, în rugăciune și în milostenie. La acest Ospăț ceresc nu se poate intra decât în stare de jertfă, adică într-o dispoziție lăuntrică de a asculta de Dumnezeu și de a te jertfi Lui și aproapelui, căci doar așa omul poate cunoaște în adâncul lui și experia delicatețea și sensibilitatea iubirii jertfelnice a lui Hristos, cu totul opusă patimilor.

Iubiți credincioși,

Dacă dorim să trăim cu adevărat în viața noastră bucuria, binecuvântarea și puterea duhovnicească a acestei *Pâini coborâte din cer*, trebuie să ne sânguim deplin ca voia noastră să urmeze voii lui Dumnezeu, adică să căutăm în toată vremea să împlinim poruncile Lui! Astfel, tot ceea ce ne îndeamnă Sfânta Scriptură să săvârșim în viața noastră, tot ceea ce ne pune Dumnezeu în gând, prin conștiința curățită prin pocăință și *spovedanie* deasă, tot cuvântul dumnezeiesc împărtășit de duhovnicii noștri sunt sfintele porunci, întru care se arată voia și chemarea Prea-milostivului Dumnezeu pentru noi. Nu trebuie să uităm că poruncile dumnezeiești, dăruite nouă pentru ridicarea noastră din moartea spirituală a păcatului, pentru sfințirea vieții noastre, izvorăsc din iubirea nesfârșită a Tatălui Ceresc pentru noi, din purtarea Lui de grijă permanentă pentru sufletele noastre, căci voiește ca toți să ne mântuim, să devenim fii și moștenitori ai Împărăției Sale. Sfinții Părinți ne învață că poruncile lui Dumnezeu sunt cele care ne păzesc pe noi, dacă și noi le păzim pe ele. Împlinind în viața noastră Cuvântul și voia Tatălui Ceresc, rămânem în „*grădina raiului*”, în dragostea Lui, iar viața cea nouă la care ne-am născut prin Taina Sfântului Botez se înnoiește întru noi și umple adâncurile ființei noastre. Însă când urmăm egoismului voii noastre proprii, înclinațiilor trupești păcătoase, încrederii în sine și mândriei minții noastre, atunci ieșim din *rai* de bunăvoie, asemenea lui Adam cel vechi, care n-a păzit *chipul ceresc* de care a fost învrednicit, iar vrăjmașul cel nevăzut, patimile și umbra morții pun stăpânire pe viața noastră. Din această cădere liberă în păcat și în stricăciune vine toată suferința în viața noastră și a familiilor noastre. Călcăm poruncile lui Dumnezeu și alegem calea morții atunci când respingem darul lui Dumnezeu, trimis familiei, prin naștere de prunci. Nesocotim legea Sa și ne înstrăinăm de Dumnezeu când ne întinăm trupul cu patimile urâte ale desfrânării. Ne despărțim de voia Sa dumnezeiască atunci când nu ne hrănim sufletele cu *rugăciune, cu post și cu milostenie*. Tot răul vieții noastre vine din depărtarea și înstrăinarea noastră de Dumnezeu, Izvorul vieții și al sănătății noastre.

De aceea, în aceste momente de sfântă și luminoasă prăznuire a Învierii Domnului Hristos, să căutăm să renunțăm la obișnuințele prin care ne-am legat atât de mult de cele pământești, să ne ridicăm atenția, preocupările și privirea dinspre grijile și alergăturile cotidiene, care ne gârbovesc viața atât de mult spre cele

Pastorală la Sărbătoarea Învierii Domnului

pământești, materialnice și stricăcioase, iar, în lumina credinței, să ne redeschidem ochii cei dinlăuntru ai inimilor noastre și să vedem, să înțelegem taina cea minunată a luminii, a bucuriei biruinței asupra morții, a păcatului și a iadului care este prăznuirea de acum. Să nu fim nepăsători față de darurile Învierii revărsate peste viața noastră, făcând zadarnică iubirea nesfârșită a Domnului Hristos pentru noi. Să ne apropiem deci cu sufletele pline de smerenie și pocăință de ospățul Paștilor Lui, pe care ni-L întinde înainte la fiecare Sfântă Liturghie, ca părtași Cinei Lui celei de Taină în această viață vremelnică, ca să ne învrednicim și de lumina, și de viața plină de slavă a Zilei celei neînserate din Împărăția Lui.

Iubiți credincioși,

Bucuria pascală, pe care Biserica noastră Ortodoxă o evocă intens și solemn acum și în toate cele patruzeci de zile ce vor urma, este bucuria și nădejdea noastră cea mai mare că toate încercările și greutățile vieții de acum le vom birui prin Hristos cel Înviat, „*întru Care ne întărim*”. Cu fiecare cântare pascală și cu fiecare salut pascal „Hristos a Înviat!”, adevărim, mărturisim și trăim marele Lui cuvânt dumnezeiesc: „*În lume necazuri veți avea, dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea*” (Ioan 16, 33).

Mulțumim Bunului Dumnezeu pentru statornicia și întărirea în credință a fiilor Bisericii și ai neamului nostru, care au apărut cu multă responsabilitate *drepturile copiilor noștri* de a cunoaște și experimenta, și în școală, sensul și frumusețea vieții duhovnicești, prin ora de religie, care contribuie deplin la formarea caracterului religios-moral al tinerilor noștri.

Să rămânem în această bucurie pascală, pentru a putea trece peste toate încercările care ne stau înainte, făcând din viața noastră o cale către Înviere, către Împărăția lui Dumnezeu.

Vă dorim tuturor să petreceți Marele Praznic al Învierii cu multă sănătate, bucurie sfântă și alese împliniri sufletești.

Hristos a înviat!

Sărbători fericite!

Întru mulți și binecuvântați ani!

† Laurențiu,

Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului